

אגודה ישראלית להגנת הסביבה ע.ר.

אין לאשר את תכנית בתי המלון בעמק ססגון- עמדת אדם טבע ודין

ביום 27.4.09 תתכנס הוועדה המחוזית דרום לדון בתכנית מס' 177/03/12 להקמת פרויקט המלונות בעמק ססגון שבבקעת תמנע. לעמדת אט"ד, אין לאשר את התכנית במתכונתה ובמיקומה הנוכחי.

הדיון מתקיים בעקבות פסיקת בית המשפט המחוזי בעתירה שהוגשה כנגד אישור התכנית. בית המשפט קבע כי בהליך אישור התכנית כפי שהתקיים "ישנו שילוב בין היבט דינוני לבין היבט מהותי שיחדיו מצביעים על פגיעה חמורה בשלטון החוק". לפיכך הורה בית המשפט לוועדה המחוזית לדון מחדש בתכנית בהתאם להוראת סעיף המעבר (17.3) לתמ"א 35. בהתאם לסעיף זה, הוועדה רשאית לקבוע כי התכנית, שהופקדה טרם כניסתה של תמ"א 35 לתוקף, סותרת את הוראותיה באופן שמחייב שלא לאשרה- וזהו המקרה שלפנינו.

התכנית מבקשת להקים מתחם מלונות על פני שטח של כ-300 דונם, שמשמעותו בנייה נרחבת ופיתוח מאסיבי בלב שטח מדברי ייחודי, בתולי ובלתי נגוע בתוך בקעת תמנע. שטח זה הוגדר בתמ"א 35 כ"מכלול נופי" הגדרה אשר הוענקה בנגב רק למכתשים, לאזור עבדת ולתמנע. הגדרת השטח כמכלול נופי מאפשרת להקים בו אך ורק שירותי תיירות המשרתים אתר סמוך. כלומר, התמ"א אסרה במפורש על פיתוח של פרויקטים כגון מתחם המלונות שבנדון, מתוך הכרה בחשיבותו ובריגשותו של השטח. בנוסף, ההגדרה מחייבת את מוסד התכנון לשקול את הפיתוח המוצע בהתחשב בצורך בפיתוח זהיר ומבוקר בשטחים אלו, לקבל נספח נופי סביבתי שייבחן את השפעות התכנית, ודורשת את אישור המועצה הארצית לתכנית בהיקפי בנייה כמו אלה שלפנינו.

לפיכך, עמדת אט"ד הינה כי על הוועדה המחוזית לקבוע כי אין לאשר את התכנית לאור הוראות תמ"א 35.

גם אם תחליט הוועדה שלא לדחות את התכנית על הסף, כפי שניתן וראוי לעשות, הרי שעליה לקבל לידה "נספח סביבתי או דוח הדומה לו מגורם אובייקטיבי שיתייחס גם לגודל שטח המלון ואופן פריסתו" כהוראת בית המשפט. לעמדת אט"ד, ובהתאם לפסיקת בית המשפט, על הוועדה המחוזית לדרוש הכנת תסקיר השפעה על הסביבה, שיכלול בראש ובראשונה חלופות למיקום הפרויקט, וכן את חלופת האפס- האפשרות שלא לבצע כלל את הפרויקט. עמדה זו מתחייבת הן מפסיקת בית המשפט, אשר קבע כי אחד הפגמים המהותיים בדו"ח הסביבתי שהוכן לתכנית הינו העדרה של התייחסות לחלופות תכנוניות, והן נוכח אופיו של השטח והוראות תמ"א 35 המקנות לשטח הגנה מיוחדת ומגבילות באופן חד משמעי את הפיתוח האפשרי בו.

כנגד תכנית הבנייה מתנהל מזה למעלה משנה מאבק ציבורי ומשפטי לו שותפים ארגוני סביבה, אנשי אקדמיה ואמנים ומעל לכל- תושבים מהערה ומכל רחבי הארץ, כפי שיעידו גם שלושים ושלוש אלף החתימות שנאספו לעצומה הקוראת להעביר את פרויקט בתי המלון למיקום אחר. מאבק זה משקף את העובדה כי הציבור מתנגד נחרצות לפגיעה בנכס הציבורי שמהווה עמק ססגון, אחד מאזורי המדבר היפים והייחודיים בארץ, שייחודו גם בהיותו נגיש ופתוח ללא תשלום לציבור כולו, ואשר שביל ישראל עובר בו.

מחובתה של הוועדה המחוזית, כמוסד התכנון הבכיר הממונה על האזור, להביא לפתרון בדרך של מציאת חלופה ראויה למיקום המלון, ובכך למנוע את הפגיעה הבלתי הפיכה בנכס הציבורי, הנופי והאקולוגי שמהווה עמק ססגון.